

Tisková zpráva

Lucemburk, 19. listopadu 2020

Evropská komise musí posílit antimonopolní řízení a kontrolu fúzí, aby je přizpůsobila globalizovanějšímu světu

Evropská komise, která prosazuje pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže, obecně dobře využívala svých pravomocí v oblasti antimonopolních řízení a kontroly fúzí a ve svých rozhodnutích se zaměřovala na problémy týkající se hospodářské soutěže. Avšak podle dnes zveřejněné nové zprávy Evropského účetního dvora dosud plně nevyřešila složité nové výzvy v oblasti prosazování pravidel hospodářské soutěže na digitálních trzích, stále rostoucího množství údajů, které je třeba analyzovat, nebo omezení stávajících nástrojů na vymáhání těchto pravidel. Auditóři dále zjistili, že Komise má malou kapacitu pro monitorování trhů, proaktivní odhalování porušení pravidel hospodářské soutěže a kontrolu správnosti informací o fúzích.

Cílem pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže je zabránit podnikům v jednání narušujícím hospodářskou soutěž, jako jsou například tajné kartely, nebo ve zneužívání dominantního postavení na trhu. Za porušení těchto pravidel může Komise uložit pokuty. V posledních deseti letech se muselo prosazování pravidel hospodářské soutěže vyrovnávat s významnými změnami dynamiky trhu v důsledku vzniku digitálních trhů, nástupu dat velkého objemu a algoritmů určujících ceny. Auditóři zjišťovali, zda Komise patřičně prosazovala pravidla v rámci kontroly fúzí a antimonopolních řízení. Posuzovali, nakolik se Komisi dařilo odhalovat a vyšetřovat případy porušení pravidel a jak dobře spolupracovala s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž.

„V posledních deseti letech Komise účinně využívá své pravomoci v oblasti kontroly fúzí a antimonopolních řízení,“ uvedl Alex Brenninkmeijer, člen EÚD odpovědný za zprávu. „Nyní však musí posílit tržní dohled, a přizpůsobit se tak podmínkám globalizovanějšího a digitalizovanějšího světa. Musí být schopna aktivněji odhalovat případy porušení pravidel a uvážlivěji vybírat případy k vyšetřování. Spolu se silnější spoluprací vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž to povede k lepšímu prosazování pravidel hospodářské soutěže na vnitřním trhu EU a k ochraně podniků a spotřebitelů.“

Auditóři zjistili, že míra zdrojů, jež Komise může využít pro monitorování potenciálních problémů na trhu a pro odhalování případů porušení antimonopolních předpisů vedle toho, že reaguje na externí stížnosti, je poměrně omezená. Odvětvová šetření jsou náročná na zdroje: například šetření Komise z roku 2015 týkající se elektronického obchodování si vyžádalo patnáctičlenný tým pracující na plný úvazek po dobu dvou let. Auditóři zjistili, že počet řízení z vlastního podnětu se od roku 2015 snížil. Podobný pokles se projevil také u programu shovívavosti pro společnosti, které dobrovolně poskytnou důvěrné informace

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

o protisoutěžních praktikách výměnou za prominutí nebo snížení pokuty. Komise také musí rozhodnout, které případy při vyšetřování budou mít prioritu. Činila tak na základě kritérií, která nebyla jasně zvažena, aby zajistila výběr případů s nejvyšším rizikem. V oblasti kontroly fúzí stojí před Komisí další výzvy: množství údajů, které mají být ověřeny, se neustále zvyšuje stejně jako počet fúzí, které je třeba analyzovat. Komise již do určité míry své postupy pro některá méně riskantní fúze zjednodušila, ale musí v tomto zjednodušování pokračovat. Auditoři rovněž zjistili, že některé významné transakce do rozsahu kontrol Komise nespádaly, protože podle limitu obratu stanoveného v právních předpisech EU dané společnosti nemusely tyto transakce Komisi oznamovat.

Komise přijala všechna rozhodnutí o fúzích v zákonných lhůtách, ale její antimonopolní řízení nadále trvají velmi dlouho (až osm let). To může snížit účinnost jejích rozhodnutí o výkonu. Platí to zejména u rychle se rozvíjejících digitálních trhů, kde Komise musí vést složitá vyšetřování. Přitom právní předpisy, které má k dispozici, již nemusí být k řešení nových typů problémů v oblasti hospodářské soutěže plně dostačující. Auditoři rovněž konstatovali, že Komise uložila společnostem rekordní pokuty, avšak nikdy neposoudila jejich odrazující účinek.

Spolupráce Komise s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž probíhala celkově dobře, ale Komise byla málo obeznána s jejich vlastními prioritami v oblasti vymáhání pravidel hospodářské soutěže. Zároveň Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž své činnosti v oblasti sledování trhu a odvětvových šetření úzce nekoordinovaly a vnitrostátní orgány Komisi předávaly případy porušení pravidel jen málokdy. Cílem mechanismu včasného varování je optimalizovat přidělování případů a zabránit tomu, aby mnoho vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž muselo zkoumat podobné případy chování téže společnosti, avšak vnitrostátní orgány jej příliš nevyužívaly. Komise pravidelně nehodnotila účinnost svých rozhodnutí, i když by jí to pomohlo zlepšit budoucí rozhodování i přidělování zdrojů.

Auditoři předkládají doporučení, jejichž cílem je zlepšit schopnost Komise aktivně odhalovat porušení pravidel, zefektivnit prosazování pravidel v oblasti hospodářské soutěže, zlepšit koordinaci s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž prostřednictvím Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a lépe informovat o výsledcích vlastní činnosti.

Základní informace

Komise může zakázat dohody mezi společnostmi, jež potlačují hospodářskou soutěž, nebo postupy zneužívající dominantní postavení na trhu („antimonopolní řízení“) a provádět přezkum rozsáhlejších spojení společností, aby stanovila dopad těchto spojení na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu EU (tzv. „kontrola fúzí“). Jak Komise, tak vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou přímo vymáhat pravidla hospodářské soutěže EU v případech porušení antimonopolních předpisů ovlivňujících obchod mezi členskými státy.

Komise každoročně přezkoumá přes 300 oznámení o fúzích a přibližně 200 případů porušení antimonopolních předpisů. Od roku 2010 do roku 2019 uložila za porušení předpisů pokuty ve výši 28,5 miliardy EUR. Vzhledem k omezeným zdrojům od roku 2005 provedla pouze čtyři odvětvová šetření z vlastního podnětu, která umožnila odhalit porušení pravidel hospodářské soutěže.

Auditoři prověřovali na riziku založený vzorek 50 antimonopolních případů a navrhovaných fúzí mezi lety 2010 a 2017 a vzorek oznámení o antimonopolních šetřeních vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. Navštívili vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v Bulharsku, Francii, Nizozemsku a Polsku.

Zvláštní zpráva EÚD č. 24/2020, „Postupy Komise v oblasti kontroly fúzí v EU a antimonopolních řízení: potřeba zvýšení dohledu nad trhem“ je k dispozici ve 23 jazycích EU na internetové stránce eca.europa.eu. EÚD v poslední době zveřejnil zprávy o [kontrole státní podpory](#) a [nástrojích na ochranu obchodu](#).

Tiskový kontakt pro tuto zvláštní zprávu

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510 / M: (+352) 621 552 224